Televiestintäneuvosto 2.6.

Kokous

Euroopan unionin neuvosto (liikenne, televiestintä ja energia)

Neuvosto kokoontui televiestintäministerien kokoonpanossa 2.6.2023. Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajan tilanneselvitykset gigabitti-infrastruktuurisäädöksestä, Yhteentoimiva Eurooppa -säädöksestä sekä kyberresilienssisäädöksestä. Ministerit kävivät keskustelun televiestintäsektorin tulevaisuudesta, keskittyen erityisesti infrastruktuuri-investointien edistämiseen sekä sektorin tulevaisuuskehitykseen liittyviin muihin haasteisiin. Keskustelu ei ollut julkinen.

Muissa asioissa puheenjohtaja antoi selvityksen käynnissä olevien lainsäädäntöneuvotteluiden etenemisestä sekä kertoi Göteborgissa järjestetystä konferenssista, jonka teemana oli kestävä tekoäly. Komissio antoi tilannekatsaukset digitaalialan kansainvälisistä aloitteista sekä toimenpiteistä 5G-verkkojen ja muiden tietoliikenneinfrastruktuurien turvallisuuden edistämiseksi. Lisäksi käsiteltiin Puolan tiedotusasia digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksin (DESI-indeksi) parantamisesta, Tanskan tiedotusasia koskien tekoälyn käyttöä koskevia käytäntöjä ja aloitteita sekä Liettuan, Puolan ja Portugalin tiedotusasia yhteistyön vahvistamisesta Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) ja EU:n välillä. Lopuksi tuleva puheenjohtajavaltio Espanja esitteli tulevan työohjelman painopisteitään.

6. Asetus toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta (gigabitti-infrastruktuurisäädös) – Tilanneselvitys

Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajan tilanneselvityksen gigabitti-infrastruktuurisäädöksestä.
KOM ilmaisi tyytyväisyytensä neuvotteluiden nopeaan edistymiseen ja korosti ehdotuksen tavoitteen nopeiden viestintäverkkojen rakentamisen edistämisestä yhteyttä EU:n asettamien digitavoitteiden saavuttamiseen. Keskustelussa puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot kannattivat yleisellä tasolla ehdotuksen tavoitteita viestintäverkkojen rakentamisen tehostamisesta ja kustannusten alentamisesta sekä tunnistivat verkkoinfrastruktuurin roolin merkityksen EUn digitavoitteiden saavuttamiseksi. Puheenvuoroissa korostettiin tarvetta sääntelyn yhteensopivuudelle olemassa olevan lainsäädäntökehyksen kanssa, riittävälle joustavuudelle, hallinnollisen taakan minimoinnille sekä tarpeeksi pitkälle täytäntöönpanoajalle.

Suomi kannatti puheenvuorossaan ehdotuksen tavoitteita, mutta korosti tarvetta riittävälle joustavuudelle, jotta kansalliset erityispiirteet ja olemassa olevat mekanismit ja käytännöt pystytään huomioimaan. Suomi toi esille, että myös ehdotukseen sisältyvien määräaikojen tulisi olla joustavampia sekä siirtymäajan riittävän pitkä.

7. Asetus toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden korkean tason varmistamiseksi koko unionissa (Yhteentoimiva Eurooppa -säädös) –Tilanneselvitys

Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajan tilanneselvityksen Yhteentoimiva Eurooppa –säädöksestä.
KOM ilmaisi tyytyväisyytensä neuvotteluiden nopeaan edistymiseen. Korosti ehdotuksen yhteyttä EU:n asettamiin digitavoitteisiin yhteentoimivuuden varmistamisen ollessa keskeinen elementti julkisen sektorin digisiirtymässä. Painotti tarvetta parantaa julkisten digipalveluiden rajat ylittävää toimintaa. Toivoi sopuun neuvoston kannasta päästävän mahdollisimman pian.
Keskustelussa puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot pitivät ehdotuksen tavoitetta edistää julkisten digipalveluiden yhteentoimivuutta kannatettavana. Eräät jäsenvaltiot katsoivat, että neuvotteluissa oltaisiin valmiita etenemään seuraavaan vaiheeseen ja toivoi että korkea kunnianhimon taso rajat ylittävän yhteentoimivuuden edistämiseksi säilytettäisiin. Toinen joukko jäsenvaltioita toi esille, että lisätyötä vielä tarvittaisiin ehdotuksen soveltamisalan ja velvoitteiden selventämiseen hallinnollisen taakan minimoimiseksi.

Suomi kannatti puheenvuorossaan ehdotuksen tavoitetta edistää yhteentoimivuutta ja tiivistää jäsenvaltioiden yhteistyötä tällä alueella. Suomi piti PJn tekemää työtä ehdotuksen soveltamisalan selventämiseksi kannatettavana ja katsoi, että työtä soveltamisalan rajaamiseksi oikeasuhtaisuuden periaate huomioiden olisi jatkettava ESn PJ-kaudella. Suomi toi esille kantansa, että ehdotuksen olisi keskityttävä tietojärjestelmiin, joista on säädetty unionin lainsäädännössä.

8. Asetus digitaalisia elementtejä sisältävien tuotteiden horisontaalisista kyberturvavaatimuksista (kyberresilienssisäädös) – Tilanneselvitys

KOM ilmaisi tyytyväisyytensä neuvotteluiden nopeaan edistymiseen. Korosti ehdotuksen tärkeyttä sisämarkkinoille ja toivoi, että ehdotuksen korkea kunnianhimon taso pystytään säilyttämään. Painotti, että sääntely voisi tulla kansainväliseksi standardiksi alueella, jossa EU on edelläkävijä. Katsoi, että neuvottelujen nopea päätökseen saattaminen olisi tästä syystä tärkeää EUn kilpailukyvylle.

Keskustelussa puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot pitivät ehdotusta tärkeänä kyberturvallisuuden kasvattamiseksi EUssa. Puheenvuoroissa nostettiin esille tarvetta yhtäältä vaatimusten riskiperusteisuudelle ja oikeasuhtaisuudelle etenkin PK-yrityksille ja toisaalta korostettiin kolmannen osapuolen tekemän vaatimuksenmukaisuuden arvioinnin tärkeyttä. Kyberturvallisuusasetusten mukaisten sertifiointien hyödyntämistä pidettiin kannatettavana. EU:n roolia kv-standardien asettajana pidettiin tärkeänä. Jäsenvaltiot toivoivat neuvotteluiden pikaista loppuunsaattamista neuvoston puolella.

PJ kertoi, että tulee jatkamaan neuvotteluita ja tavoittelee neuvoston yleisnäkemyksen saavuttamista.

9. Televiestintäalan tulevaisuus – Keskustelu

Ministerit kävivät keskustelun televiestintäsektorin tulevaisuudesta, keskittyen erityisesti infrastruktuuri-investointien edistämiseen sekä sektorin tulevaisuuskehitykseen liittyviin muihin haasteisiin. Keskustelu ei ollut julkinen.

Muut asiat 10. a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
i) Asetus datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä (datasäädös)
ii) Asetus eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen vahvistamisesta (eIDAS-asetus)
iii) Asetus yksityiselämän kunnioittamisesta ja henkilötietojen suojasta sähköisessä viestinnässä (sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus) – Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
PJ tiedotti käynnissä olevien kolmikantaneuvotteluiden etenemisestä. Neuvosto otti asiat tiedoksi.

KOM toivoi, että datasäädöksen osalta neuvottelut saataisiin päätökseen seuraavassa kolmikantaneuvottelussa. Katsoi, että vain liikesalaisuuksien suojaa koskeva kysymys vaatisi enää ratkaisua, sillä EUn tasoista liikesalaisuuksien suojaa ei pystytä turvaamaan kaikissa kolmansissa valtioissa. Samalla on kuitenkin varmistettava, että säännöt mahdollistavat myös pk-yritysten osallistumisen datatalouden rakentamiseen. Digitaalista identiteettiä koskevan lainsäädäntöehdotuksen osalta katsoi olevan vielä enemmän avoimia kysymyksiä, mutta oli silti toiveikas, että neuvottelut voitaisiin saattaa päätökseen vielä SEn PJ-kaudella. Sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen osalta korosti sääntelyn roolia osana digisääntelyä. Piti tärkeänä mahdollistaa laajempi metadatan käyttö sekä ratkaista evästeponnahdusikkunoita koskevat ongelmat. Toivoi, että neuvottelut voitaisiin saattaa päätökseen ESn PJ-kaudella.

Suomi tuki datasäädöksen osalta neuvottelujen pikaista päättämistä ja korosti, ettei uusia dataoikeuksia tulisi vesittää liian laajoilla poikkeuksilla esimerkiksi liikesalaisuuksien suojan nimissä. Suomi toi esille, että tasapainoinen ratkaisu tukisi myös PK-yrityksiä. Suomi myös piti tärkeänä, että sektorikohtaiset data-aloitteet ovat linjassa datastrategian tavoitteiden kanssa.

Keskustelussa myös muut puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot toivat esille lainsäädäntöneuvotteluihin liittyviä prioriteettejaan. Sähköisen viestinnän tietosuoja-asetuksen osalta esille nousi evästesääntelyn sisällyttäminen digitaalista kuluttajansuojaa koskevaan mahdolliseen tulevaan ehdotukseen sekä sähköisen viestinnän tietojen säilyttäminen rikostutkinnan tarpeisiin. Datasäädöksen osalta esille nousi tarve tasapainoiseen lopputulokseen liikesalaisuuksien suojan osalta. Digitaalista identiteettiä koskevan ehdotuksen osalta jäsenvaltiot toivoivat, että jäsenvaltiot pidetään tiiviisti mukana neuvotteluissa parlamentin kanssa.

b) 5G-verkkojen ja muiden tietoliikenneinfrastruktuurien turvallisuus – Komission tiedotusasia
KOM antoi päivityksen 5G-verkkojen ja muiden tietoliikenneinfrastruktuurin turvallisuutta edistävistä toimenpiteistä.

Neuvosto otti asian tiedoksi. Asiakohta ei ollut julkinen.

c) Digitaalialan kansainväliset aloitteet (painopisteenä TTC ja digitaaliset kumppanuudet) – tilannekatsaus – Komission tiedotusasia

KOM antoi päivityksen digitaalialan kansainvälisistä aloitteista painopisteenä kauppa- ja teknologianeuvostot Yhdysvaltojen ja Intian kanssa sekä digitaaliset kumppanuudet Etelä-Korean, Japanin ja Singaporen kanssa. Neuvosto otti asian tiedoksi. Asiakohta ei ollut julkinen.

d) Konferenssi kestävästä tekoälystä ja tekoälyn roolista kestävän kehityksen edistämisessä (Göteborg, 2. ja 3. toukokuuta 2023) – Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Neuvosto otti tiedoksi puheenjohtajan tiedotusasian.

e) Tekoälyn käyttöä koskevia käytäntöjä ja aloitteita – Tanskan valtuuskunnan tiedotusasia

Neuvosto vaihtoi DKn aloitteesta tekoälyn käyttöä koskevia kansallisia parhaita käytäntöjä ja kokemuksia keskittyen tekoälyn turvalliseen hyödyntämiseen. Useat jäsenvaltiot ovat antaneet kansallisia tekoälyn käyttöä koskevia strategioita edistämään luotettavan tekoälyn käyttöönottoa. Lisäksi joissakin jäsenvaltioissa on perustettu esimerkiksi osaamiskeskuksia, tuettu testiympäristöjen toimintaa sekä kehitetty tekoälyn eettistä käyttöä koskevaa ohjeistusta. Jäsenvaltiot pitivät keskeisenä myös osaamisen kasvattamista. Yhteisiä käytännesääntöjä pidettiin kannatettavana ajatuksena edistää tekoälyn luotettavuutta globaalilla tasolla.

Suomi korosti sektorirajat ylittävää teollisuuden, akatemian ja julkisen sektorin yhteistyötä luotettavan

tekoälyn kehittämisen tukemiseksi ja toi tästä esimerkkinä esille suomalaisen tekoälykeskuksen (FCAI). Osaamisen kasvattamisen osalta viittasi ilmaiseen Elements of AI –kurssiin, joka on käännetty kaikille EU-kielille.

KOM piti tärkeänä hyvien käytänteiden jakamista. Korosti, että EU on ollut etumatkalla tekoälyn hyödyntämistä ja sääntelyä koskevassa keskustelussa. Piti tärkeänä, että tekoälyasetusneuvottelut saatetaan pikaisesti päätökseen ESn PJ-kaudella. Painotti, että muut valtiot haluavat nyt ottaa mallia EUsta. On käynyt paljon keskusteluja kv-kumppaneiden kanssa ja tullut lopputulokseen, että tarvittaisiin yhteinen lähestymistapa riskien ehkäisemiseksi. Samoin on toimittava nopeasti. Ennen kuin sääntely tulee voimaan, pitää pyrkiä sitouttamaan yrityksiä noudattamaan velvoitteita vapaaehtoisuuteen perustuen sekä lisätä ymmärrystä tulevan sääntelyn sisällöstä.

f) Koordinointimekanismin perustaminen EU:ssa sekä yhteistyön vahvistaminen Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) ja EU:n välillä – Liettuan, Puolan ja Portugalin valtuuskuntien tiedotusasia

LT, PL ja PT toivat esille, että EU:n globaalin roolin vahvistamiseksi EU:n ja ITU:n yhteistyötä olisi vahvennettava ja koordinaatiota EU:ssa tiivistettävä ja tulisi laatia tiekartta vaikuttamisen strategisista painopisteistä. Keskustelussa useat jäsenvaltiot antoivat tuen EU:n ja ITU:n yhteistyön vahvistamiseksi ja strategisten tavoitteiden kirkastamiseksi. EU:n vahvempaa roolia myös ITUn teknisessä työssä painotettiin. Osa jäsenvaltiosta korosti, että EU-koordinaatiossa tulisi hyödyntää olemassa olevia rakenteita ja erityisesti kasvattaa resursseja ITUn teknisissä työryhmissä sekä koordinaatiota CEPTin puitteissa.

Suomi toi esille, että ITUn strateginen merkitys kasvaa erityisesti tulevaisuuden verkkoteknologioiden ja standardisoinnin osalta. Korosti EUn strategisten intressien edistämisen tärkeyttä ja yhteistyön tiivistämistä.

KOM piti EU:n strategisten intressien edistämisessä tärkeänä jäsenvaltioiden yhtenäisuuden sekä samanmielisten kumppaneiden löytämisen, geopoliittiset intressit huomioiden. Piti tärkeänä ottaa huomioon myös ITUn poliittisen roolin. Lisäksi toi esille, että tulisi edistää EU:n statusta ITUn varsinaisena jäsenenä. Piti myös tärkeänä optimoida resurssien käyttöä teknisessä yhteistyössä.

g) Digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksin (DESI-indeksi) parantaminen – Puolan valtuuskunnan tiedotusasia

PL korosti DESI-indeksin merkitystä digitaalisen kehityksen ohjaamisessa ja taloudellisten resurssien suuntaamisessa. Viittasi julkaisemaansa selvitykseen ja katsoi, että indeksiä tulisi edelleen kehittää vastaamaan paremmin tätä tarkoitusta ja ottaa esimerkiksi paremmin huomioon se, miten jäsenvaltiot ovat edistyneet digitalisaatiokehityksessä. Keskustelussa puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot korostivat DESI-indeksin merkitystä digitalisaation seurannassa ja tarvetta jatkaa keskustelua indeksin mukautustarpeista ottaen myös huomioon EU:n 2030 digitalisaatiotavoitteet.

KOM korosti, että EU:n digitaalisten tavoitteiden asettamisen myötä DESI-indeksi tulee osaksi näiden tavoitteiden saavuttamisen seurantaa. Korosti, että seurannan haasteet liittyvät etenkin käytettävissä olevan tilastotiedon laatuun, oikea-aikaisuuteen ja luotettavuuteen.

h) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma – Espanjan valtuuskunnan tiedotusasia

ES kertoi tulevan puheenjohtajuuskauden painopisteistään. Neuvosto otti asian tiedoksi. Asiakohta ei ollut julkinen.

Suomen edustajat

LVM: ministeri Timo Harakka, Johanna Juselius, Silja Pasanen, Maija Ahokas, Kaisa Kopra
EUE: PES Tuuli-Maaria Aalto, Maija Rönkä

Asiakirjat

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite